

Scrisoare Pastorală la Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos, anul mântuirii 2018

† **SOFRONIE**

Din mila și prin harul lui Dumnezeu, Cel în Sfânta Treime închinat și preamărit, Episcopul eparhial al Sfintei și de Dumnezeu păzitei Episcopii Ortodoxe Române a Oradiei,

Summary:

This text is the pastoral letter of H.G. Sofronie, Bishop of Oradea from Christmas 2018. It focuses on the following aspects of the Feast of Nativity: the meaning of Incarnation; Christmas as a feast of the family; the communitarian sense of the feast of the Nativity; the birth of Christ as a child who suffered from the lack of hospitality exhibited by some of his contemporaries. The author mentions the large diversity of the community he grew up in and the way in which Christmas joy was shared beyond confessional differences.

Keywords:

Christmas; Christ, the Light of the world; the joy of Nativity; the region of Banat and its confessional diversity;

Preacucernicului cler de mir, Preacuviosului cin monahal și iubitului și evlaviosului popor al lui Dumnezeu din mult pătimitoare și prea încercata Eparhie Ortodoxă a Oradiei Mari, har, binecuvântare și pace de la Dumnezeu-Tatăl și de la Domnul nostru Iisus Hristos, în Duhul Sfânt, iar de la noi, calde și smerite îmbrățișări și duhovnicești mângâieri, întru netrecătoare pomenire și aducere-aminte!

Iubiții mei credincioși,

Sărbătoarea Crăciunului, praznicul împărătesc al Nașterii Domnului, ne prilejuiește tuturor, întotdeauna, an de an, bucuria serbării împreună, a comuniunii, a dragostei, în atmosfera de taină, de vis, netrecătoare, a resorturilor celor mai profunde ale umanității noastre, cu încărcătura duhovnicească de neuitat a amintirilor, trăirilor, experiențelor unice alcătuitoare ale structurii noastre celei mai profunde, mai intime, mai încărcate de unicitate, de prospețime spirituală, de omenie.

Serbarea Nașterii lui Hristos are o semnificație inegalabilă în sufletul oricărui creștin, în etosul oricărei comunități revendicate de la Domnul și Dumnezeu nostru, Fiul lui Dumnezeu Care S-a întrupat din Fecioara Maria. Iar poporul nostru, creștin dintru începuturi, nu face excepție. Puterea semnului venirii în lume a Cuvântului lui Dumnezeu, Logosul, stă în împreună-prăznuirea, cu bucurie și veselie, a evenimentului cosmic ce s-a petrecut odinioară. Miraculoasa naștere este și rămâne un reper universal, omagiat anual în splendoarea comuniunii și familiarității întregii creații.

La ospățul duhovnicesc al Nașterii Domnului, la care este invitată umanitatea în întregul ei, noi, creștinii, avem luminoasa îndatorire de a vesti tuturor că nimeni nu trebuie să fie singur la marea sărbătoare a lumii. De altfel, Dumnezeu Creatorul, atunci când a făcut lumea și pe om, a zis: „*Nu este bine să fie omul singur; să-i facem ajutor potrivit pentru el*” (Facere 2, 18). Și Dumnezeu i-a dăruit lui Adam pe femeia sa, Eva. Așa s-a ivit prima familie din istoria umanității. Iar Crăciunul este sărbătoarea familiei.

Nașterea Domnului este, poate, cea mai îndrăgită sărbătoare, din cuprinsul anului bisericesc, pentru familia creștină. Ea este serbarea tuturor oamenilor, a creștinilor îndeosebi, a familiilor în special, a copiilor, cu precădere. De aceea, ea le este dedicată și atenția noastră, a tuturor, spre ei se îndreaptă în aceste zile. Este și motivul pentru care, de orfani, în primul rând, este bine să ne aducem aminte. Și nu numai, pentru că mulți semeni ai noștri sunt în dificultate, spre ei se cuvine să ne îndreptăm dragostea, prețuirea, resursele noastre.

Neprețuții și neuitații mei fii duhovnicești,

La împreună-prăznuirea noastră nu este bine să fie nimeni singur. Da, știm, din revelația dumnezeiască, din Sfânta Scriptură, din Sfintele Evanghelii, că Fiul lui Dumnezeu Înomenit, Domnul nostru Iisus Hristos, la nașterea Sa, S-a născut ca un străin, marginalizat, afară din cetatea Betleemului, în peșteră și în iesle, pentru că „*nu mai era loc de găzduire*” (Luca 2, 7) pentru Maica Domnului, Prea Sfânta Născătoare de Dumnezeu însărcinată cu Fiul Celui Prea Înalt și pentru logodnicul ei, Sfântul și Dreptul Iosif.

Și, deși S-a născut în exil, în sărăcie, în smerenie extremă, nașterea Sa, în umilința cea mai desăvârșită, a avut proporții cosmice. Întreaga creație a luat parte: îngerii preamărind, doxologie sau slavoslovie aducând, ceea ce înseamnă cerurile spirituale laudă duhovnicească aducând Pruncului „*înfășat, culcat în iesle*” (Luca 2, 12), Îngerul Domnului vestind păstorilor, i-a îndemnat pe aceștia la închinare, iar ei, „*grăbindu-se, au venit și au aflat pe Maria și pe Iosif și pe Prunc culcat în iesle*” (Luca 2, 16).

Pe cer, steaua s-a arătat magilor de la Răsărit, iar ei au venit la Ierusalim întrebând și, aflând, au mers la Betleem cu darurile lor: aur, smirnă și tămâie.

Universul întreg, astfel, vine și se închină Nașterii Împăratului Hristos. Pe lângă Steaua Orientului, regnul mineral Îi oferă Domnului Peștera, regnul vegetal Îi dăruiește ieslea cu paie, iar regnul animal Îi aduce cinstirea cuvenită, împlinind proorocia lui Isaia: „*boul își cunoaște stăpânul și asinul ieslea domnului său, dar Israel nu Mă cunoaște; poporul Meu nu Mă pricepe*” (Isaia 1, 3).

Imaginile foarte plastice de mai sus se regăsesc în iconografia ortodoxă a praznicului și în imnografia sărbătorii, strălucit redată în icoanele Nativității și în cântările de strană, dar și în imaginarul cultural al popoarelor creștine, îndeosebi în civilizația Europei centrale creștine, în care sunt reprezentate scenele Nașterii Domnului în spațiile publice, în biserici, în casele creștinilor, unele dintre ele adevărate opere de artă, capitole întregi în enciclopediile de specialitate. În toate, comuniunea de dragoste și împreună-prăznuire, reflectată în mulțimea personajelor înfățișate.

Scumpii mei confrăți, draga mea familie duhovnicească,

La serbarea Crăciunului nu este bine să fim singuri. Nici Domnul, când S-a născut, nu a fost. Deși smerit, departe de casele strălucite, marginalizat, nu a fost singur. Crăciunul este sărbătoarea familiei, a comunității. Unii dintre noi și-au pierdut familiile și sunt singuri. Nu este bine să fie așa. Nimeni nu trebuie să fie singur de Crăciun! Mulți dintre semenii noștri sunt părăsiți, uitați, abandonați, nu mai au pe nimeni, iar noi ne bucurăm de praznic în casele noastre, în familiile noastre, ca și cum noi am fi singuri pe pământ...

Iar acum, o, prea iubiți ai mei, iertați-mă, pentru sinceritatea cu care vă voi destăinui aceste adevăruri: în copilăria mea, la Arad, pe Calea Victoriei, am crescut educat de părinții și bunicii mei în cultul respectului și reverenței pentru toți oamenii. Și locuiau pe strada mea oameni de diferite naționalități și apartenențe religioase, români, maghiari, austrieci, germani, evrei, sârbi, romi, creștini ortodocși, greco-catolici, romano-catolici, reformați, bapțiști, penticostali, adventiști de ziua a șaptea, mozaici, dar și românii veneau de peste tot, arădeni, din oraș și din județ, bihoreni, ardeleni și din Vechiul Regat, refugiați din Basarabia și Bucovina de Nord, din comunitatea istorică românească din Ungaria, din Voievodina și Valea Timocului. Și era o doamnă în vârstă, de altă lege și altă limbă maternă decât a mea, dar părăsită de ai ei, deși erau în viață. Mama mea, buna mea mamă de la care am învățat cum să mă port, mă lua de mână și mă ducea să stăm de vorbă cu biata bătrână, ore în șir, al căror rost nu l-am prins și înțeles atunci, dar mesajul lor, îngăduiți, să vi-l transmit acum. Sărmana doamnă, altădată proprietară înstărită și înconjurată de dragostea familiei, se spovedea, public, cu amar: nu trebuie să zici cuiva să-l bată Dumnezeu, ajunge să zici să-l bată singurătatea... Cutremurătoare, amare vorbe!

Dragii mei, iertare cerându-vă, încă o dată, că v-am făcut părtași, în clipe de bucurie, la asemenea trăiri, vă rog, din adâncul sufletului meu, cu toată cinstea cu care vă sunt dator, de vremelnic arhipăstor al sufletelor voastre, deschideți larg poarta minții, porțile inimilor, ferestrele voastre lăuntrice și primiți în casa sufletului pe toți cei ce au trebuință de dragostea voastră. Sunt atâția bătrâni singuri și părășiți, uitați și care nu mai au pe nimeni, așa de mulți oameni sărmani și marginalizați, care nu au nevoie de mai mult decât de un zâmbet de pe fețele noastre. Haideți, să redescoperim, împreună, resturile de umanitate pe care le mai avem, care au mai rămas în sărmana noastră omenire în derivă, pentru ca nimeni, acum, de Crăciun, să nu rămână singur.

O, prea mult doriți fii și fiice duhovnicești, veniți să deschidem porțile sufletești și să lăsăm să intre, la ospățul duhovnicesc al praznicului împărătesc, pe toți cei lipsiți și flămânzi, goi și însetați, bătrâni și singuri, disprețuiți și uitați, căci, după felul cum îi vom prețui și îndestula, va fi și sentința noastră la judecata de apoi. Și dacă Dumnezeu a rânduit și a binecuvântat ca omul să nu fie singur pe pământ, nici noi să nu ne lăsăm singuri unii pe alții. Să ne iertăm, să ne îmbrățișăm, să ne rugăm unii pentru alții și, mulțumindu-I lui Dumnezeu pentru toate, să-L invocăm să vină în mijlocul nostru și să umple cu prezența Sa iubitoare toată singurătatea noastră, iar pustiul din inimile noastre să-l covârșescă cu harul Său, umplându-ne sufletele cu iubirea Sa de oameni, pentru ca nimeni, niciodată, la Crăciun, să nu rămână singur. Deși nu toți doresc aceasta, datoria noastră creștină este să ne rugăm și să lucrăm pentru toți și pentru toate. Restul, știe Dumnezeu!

Al vostru, al tuturor, cu totul smerit și nevrednic,
multprețuitor și fierbinte rugător,
încercat și statornic arhipăstor,

† Sofronie
Episcopul Oradiei

Cetatea Oradiei Mari,
Nașterea Domnului, 25 decembrie 2018,
la o sută de ani de la refacerea Daciei Felix
în România Mare